

אזונים לקיר

איך להפוך את ישראל למדינה דמוקרטית, החופשית, המתקדמת ביותר בעולם? איך להעניק לה דמות נאירה, שי יצאו לה מוניטין ברחבי כדור-הארץ? איך קל מזה. דרוש רק דמיון פרי הדשים.

למשל: החוק לחיסול הכפייה הדתית, תש"ח-1964 — חוק שיטיל עונש מאסר של עשר שנים על כל אדם הנוסע בשבת, או האוכל בשר טרף, ושועניק לחמשת אלפים בחורי-ישיבה מעמד של שוטרי-עזר בשכר. או: החוק להבטחת חופש האזרה, תשכ"ה-1965 — חוק שיסמיק את שר-הבטחון וסגנו להקים מחנות-ריכוז ולכלוא בהם אנשי שים הדוגלים בהשקפות המזיקות, לדעתם, לבטחון המדינה. או: חוק לשון-הסוּב, תשכ"ו-1966 — חוק שיאסור על כל אדם לערוך עתון או לכתוב בעתון, אלא אם כן הוא מחזיק ב"רשיון מטעם מנהל משרד ראש-הממשלה. או: החוק לביעור הפלייה העדתית, תשכ"ז-1967 — חוק שיטיל עונש של חמש שנים מאסר על כל אדם המתלונן על קיפוח דתתי.

ברור כי חוקים הנושאים שמות כאלה יעלו את קרנה של ישראל ויבטיחו כי אומנם מציון תצא תורה. הם ימנעו תגובות שליליות, כגון אלה שנתעוררו בעולם בי עקבות הצעת חוק לשון הרע, שפגעו כה קשה בהכנסות המגבית ובמעמדה הבינלאומי של המדינה.

השכוע כבר זיכתה אותנו הממו שלח ביוגמה ראשונה לקו האסי תתי החדש. היא הניחה על שולי חן הכנסת שני עמודים כחוליים, הנושאים את השם הנחמד והמלי כבב "חוק למניעת האנטי-סיתר, תשכ"ג-1962."

כבר הפסוק הראשון של דיבריו ההסבר הרישמי, המצורפים להצעת החוק, מוכיח לנו עד כמה שינוי עד כה בהערכת כוונותיה של הממשלה. אמרנו שאינה דמוקרטית, שהיא חותרת לרודנות בטחוניסטית, שהיא מצמצפת על חירויות האדם, שהיא מונעת בזון חוקה כתובה המגינה על זכויות האזרח. **הלא נבוש! הלא נכה על הטא למיקרא פסוק נאור ופה-נפש זה!** כי כך מסביר היועץ המשפטי לממשלה, איש דמוקרטי לכל הדעות, את כוונת הצ' עת-החוק:

"הממשלה סבורה כי יש צורך להגן על ציגנת הפרט בשטח השיחה, ויש מקום להבי טיח, עלידי הוראה פליגית (סעיף 6), שי ציגנת השיחה לא תיפגע על-ידי האזנת סתר."

מילים של זהב טהור. אשרי עם שיש לו ממשלה כזאת.

ורק צל קטן מעיב על התפעלות זו. מדוע מזכיר הפסוק את הסעיף מס' 6 דווקא? הלא הצעת-החוק כוללת תשעה סעיפים. במה עוסקים הסעיפים מס' 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8 ו-9?

נכון, נחשת: כל שמונה הסעיפים פים האלה עוסקים במתן היתר גלובאלי, בלתי-מסוייג וחסר כל מעצורים להאנטי-סיתר מטעם נעי ררהחצר של מר דויד בן-גוריון. כפי שאומנם מסביר היועץ המשפטי בי פסוק השני לדברי-ההסבר, הבאים מייד אחרי הפסוק הנחמד: "אלם הממשלה ערה גם לאותם מיקרים מעטים ומיוחדים, שבהם יש הכרח להתיר האנטי-סיתר."

באמת. שפתיים יישק. מאז שנים רבות מוסרדת מנוחתי מ עלידי האונה רצופה לשיחות הטלפון רצח קסטנר, העסק-הביש של פרשת לבון ו-

שלי, המשרדיות והפרטיות. פיתחנו שיטת מיבחנו פשוטה לבדיקת רציפות האזונה, ו הגצענו לכלל מסקנה כי זוהי האונה טו טאלית. לא עצם האזונה מסרירה את מנוחתי, התרגלתי אליה זה מכבר. הסרירה את מנוי חתי המחשבה המבעיתה כי זוהי האונה בלתי-חוקית. אנני סובל הפרת-חיק, **זהנה, לשמחתי ולאזשרי, כא ה דבר על תיקונו. ביום בו יתקבל חוק זה עלידי הרובוטים של ה משמעת הקואליציונית בכנסת, יהיה הרבר חוקי למהדרין.** לשלושה גינטלמנים — לשלושתם יחד ו לכל אחד מהם לחוד — יהיה מותר לפגוע

המוסד והש"ב אינם כפופים לחוק מפורש, כפי שהמישטרה כפופה למקודת-המישטרה, המגבילה בחומרה רבה את סמכויותיה ו נזהלית. אין הם קיימים כלל בחוק — והצ' עת-חוק זו היא, למעשה, הראשונה המזכירה אף את עצם קיומם.

"1984" מאת ג'ורג' אורוול: לקראת שנת תשמ"ד

בציגעי עלידי "האונה באמצעות מכשיר לשיחת-הזוגות, במישרין או דרך טלפון, ל לא הסכמת בעלי השיחה, לרבות הקלטת שיחה כאמור" (סעיף 1). מי הם שלושת המוסקיסרים בעלי האוזן גיים הגדולות? גם על כך עונה סעיף 1: "כל אחד מאלה: ראש המוסד המרכזי לי מודיעין ולבטחון, ראש שרות-הבטחון-כללי, ראש אגף-המודיעין במטה הכללי של צבא הגנה לישראל."

ראה זה פלא: שלושה אזונים המתמנים עלידי מר דויד בן-גוריון, הכפופים למר דויד בן-גוריון, המקבלים את הוראותיהם והנחיותיהם מידי מר דויד בן-גוריון. אחד משלושתם — איש המטכ"ל של צה"ל — ידוע ברבים, כי מיניו הא פומבי של שני האזונים האחרים — ראש המוסד הי מרכזי למודיעין ולבטחון וראש שרות הי בטחון — מתמנים עלידי מר בן-גוריון בי מישרין, בסודי-סודות. והתם סודית ומע שיחם סודיים. עד לפני שנים מעטות הכחישו דוברי המישטר בשצף-קצף את עצם קיומם וקיום מוסדותיהם, וטענו כי כל אלה אינם אלא פרי הדמיון התולני של השביעון הי מסויינים, הידוע לשימצה, שהמציא סיוט של "מגנון חושך".

מאז אירעו כמה מאורעות, כגון פרשת רצח קסטנר, העסק-הביש של פרשת לבון ו- במילים פשוטות: אין שום ערובה כי מוסדות ממלכתיים, אלה מופעלים אך ורק לצרכים ממלכתיים, ולא לצרכים מפלגתיים, כיתתיים ואישיים, היינו, צרכים שאינם נוגעים לבטחון המדינה — ולפי מיטב הכר תנו, אף נוגדים את בטחון המדינה.

מגנון-החושך אינו מוסמך, לפי הצ' עת-החוק, להאזין בכל עת לכל שיחה, כאחת נפשו. חס ושלום, לא הצעת-החוק כוללת כל מיני הגבלות וסייגים. **שני סעיפים שלמים (2 ו-3) מוקי דשים להגבלות אלה — והם מהי וזים את אחת היצירות החומר ריפטיות ביותר שיצאו אייפעם מתחת ידיו של משפסן.** וכך אומר סעיף 2: (א) השר רשאי, אם נתבקש לכך עלידי רשות-הבטחון, להתיר בכתב האנטי-סיתר. (ב) היתר לפי סעיף זה יתאר את זהות האדם שלשיחיתו הותרה ההאזנה, או את מספר הטלפון שלגביו ניתן ההיתר, את דרכי ההאזנה שהותרו, ותקופת ההיתר. (ג) לא ישתמש השר בסמכותו לפי סעיף זה, אלא אם שוכנע, בכל מיקרה, שי הדבר דרוש לבטחון המדינה. (ד) תקופת ההיתר לפי סעיף זה לא

תעלה על שלושה חודשים, והוא ניתן לי חידוש זמזן לזמן". הנה יכול לראות כל בריביבר: ראש הש"ב אינו יכול להאזין סתם לשיחיתו של מר מאיר יערי, למשל. לא ולא. עליו לקבל מראש היתר בכתב מאת דויד בן-גוריון. למרבה הצער, אין כל אפשרות לבדוק את הדבר. היחסים בין מר בן-גוריון לראש הש"ב הם אישיים בהחלט. אין הם כפופים אפילו לוועדת החוקי-הבטחון של הכנסת. אסור לנו להתעניין בהם — פן נפר את חוק בטחון המדינה, נגלה סודות רישמיים ונלך בדרכו של ידיונו, עורך דר שפיגל. **כלומר, עלינו להאמין לשני הי אזונים הנ"ל, על דיברתם, כי היה ככל מיקרה היתר כזה בכתב. ומי אנחנו שנפקקס במולת-הכבוד של אזונים מכובדים אלה?**

מהני שהמחוקק מוצא לנכון לקבוע איסור למר בן-גוריון להשתמש בסמי כות זו אלא אם שוכנע כי הדבר דרוש לבטחון המדינה. האם מישוה מפקק בכך שמר בן-גוריון ישתמש בסמכות זו אך ורק למטרה זו?

האם מישוה מעלה על דעתו כי מר בן גוריון השתמש אייפעם בשיטה זו למען מטרה אחרת — למשל, כדי לאסוף חומר מרשיע על עסקו של מפלגה פלוגית, ולהש' תמש בחומר זה כדי לסזוס ממנו להצביע בערו בהצבעה חשובה? האם מישוה מעלה על דעתו כי נעריי החצר הם סתם סקרנים, המעוניינים בי סודות של חדרי-מיטות של זולתם? האם מישוה מעלה על דעתו כי ראש מפא"י מצויין לדעת מה משוחחתיים ביניהם מנהיגי מפלגה אחרת, ואף מנהיגי מפלגתו שלו, כדי לכלכל את מעשיו במשאומתן קואליציוני או בתמרון פוליטי אחר? האם מעלה מישוה על דעתו כי חומר כזה יכול לשמש איפעם כדי לפברק עלילה זדונית, או כדי לביים פרובוקציה, נגד מי? שאשי המישטר מעוניינים לסתום את פי? **בזוראי שלא. כל האזונים הנ"ל נעלים מעל לכל חשך כזה. לכן מותר סעיף זה, ויש למחוק אותו מהצעת-החוק.**

גם הסעיף ה-11 — השלישי במספר — מיותר לגמרי. הוא ממש פוגע בי כבודם של ראש המוסד המרכזי למודיעין ולבטחון, ראש שרות הבטחון הכללי וראש אגף-המודיעין במטה הכללי של צה"ל. וכך אומר הסעיף:

(א) שוכנעה רשות-הבטחון שהדבר אינו טובל דיחוי, ושבתוך המדינה דורש פעולה מיד, וסאין אפשרות לקבל בעוד מועד היתר לפי סעיף 2, רשאת היא להתיר, בכתב, האנטי-סיתר. ההיתר יפרס את הי פרטים בסעיף 2 (ב), ובלבד שתקופת ההיתר לא תעלה על 48 שעות. (ב) נתנה רשות-הבטחון היתר לפי סעיף זה, תודיע על כך לשר בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מאשר תוך 48 שעות."

באמת, לשם מה? האם מעלה על דעתו מישוה — זולת משמיץ מקצועי וסיכן זר — כי אחד מי שלושת האזונים יאזין ללא אישור לשיחיתו תיו של מישוה, אם אין לכך צורך בטחוני דחיי ביותר, שאינו סובל שום דיחוי? האם מאמין מישוה שיש צורך להגביל את הי האונה 48-לבלבד?

בהחלט לא. אפשר למחוק סעיף זה בלב שקט. אבל מילא, אפשר גם להשאירו. אחרי הכל, מילא אייפער יהיה לעולם לבדוק את הדבר. איש מן החוק לא ידע לעולם למי מאזינים האזונים הנ"ל, ומשך כמה זמן. איש לא יידע אם נמסרה למר בן-גוריון הודעה בכתב, או לאו. עצם ההתעניינות (המשך בעמוד 6)